

GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ MESOZOYİK YAŞLI OTOKTON BİRİMLERİNİN LİTOSTRATİGRAFİSİ, SEDİMANTOLOJİSİ VE PALEOCOĞRAFİK YAYILIMLARI

Erhan Yılmaz

*Türkiye Petrolleri A. O. Araştırma Merkezi, Söğütözü Mahallesi,
2180. Cad. No: 86 06100 Çankaya-Ankara/TÜRKİYE
(eyilmaz@tpao.gov.tr)*

ÖZ

Güneydoğu Anadolu otokton istifinin büyük bir bölümünü Mesozoyik yaşlı çökel kayalar oluşturmaktadır. En önemli kaynak ve rezervuar kayalarının Mesozoyik döneminde çökelmiş olması da hidrokarbon aramacılığı açısından Güneydoğu Anadolu Bölgesi için Mesozoyik istifi ayrı bir önem taşımaktadır.

Güneydoğu Anadolu'da Mesozoyik yaşlı otokton istif 5 ayrı grup altında toplanmış 31 ayrı formasyondan oluşmaktadır. Mesozoyik yaşlı istif, genelde karbonatlı kayalardan oluşmuş Çığlı Grubu (Yoncalı, Uludere ve Uzungeçit formasyonları), Cudi Grubu (Çanaklı, Bakük, Girmeli, Çamurlu, Telhasan, Dinçer, Kozluca, Yolaçan ve Latdağı formasyonları), Mardin Grubu (Areban, Sabunsuyu, Derdere ve Karababa formasyonları), Adıyaman Grubu (Karaboğaz, Ortabağ, Sayındere ve Beloka formasyonları) ve Şırnak Grubu (Kastel, Bozova, Kıradağ, Terbüzek, Besni, Haydarlı, Garzan, Üçkiraz, Sinan, Germav ve Antak formasyonları) ile temsil edilmektedir.

Güneydoğu Anadolu Bölgesi Mesozoyik yaşlı otokton istifini oluşturan bu birimlerden Bakük, Girmeli, Çamurlu, Telhasan, Dinçer, Kozluca, Yolaçan, Garzan ve Sinan formasyonları kuyularda; diğerleri ise sahada adlanmış ve bugünkü stratigrafik konumlarını kazanmışlardır.

Amanos dağları yöresi ile Kahramanmaraş, Kilis, Gaziantep, Adıyaman, Diyarbakır, Batman, Mardin, Siirt, Şırnak ve Hakkari illeri civarında mostra veren Mesozoyik yaşlı istifin litolojisini karasaldan derin denize kadar değişen ortamsal koşullarda çökelmiş karbonat ve silisiklastik kayalar oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Güneydoğu Anadolu Bölgesi, Çığlı, Cudi, Mardin, Adıyaman, Şırnak

LITHOSTRATIGRAPHY, SEDIMENTOLOGY AND PALEOGEOGRAPHY OF AUTOCHTHONOUS MESOZOIC UNITS IN SOUTHEAST ANATOLIAN REGION

Erhan Yılmaz

Türkiye Petrolleri A. O. Araştırma Merkezi, Söğütözü Mahallesi, 2180. Cad. No: 86
06100 Çankaya-Ankara/TÜRKİYE
(eyilmaz@tpao.gov.tr)

ABSTRACT

The most of the autochthonous section is composed of Mesozoic sedimentary rocks in the Southeast Anatolia. The Mesozoic section has a special interest in terms of hydrocarbon exploration for the Southeast Anatolia due to the most important source and reservoir rocks were deposited during Mesozoic era.

The Mesozoic autochthonous section comprises 31 formations within 5 different groups in Southeast Anatolia. The Mesozoic section, mostly composed of carbonate rocks, is represented by Çığlı Group (Yoncalı, Uludere and Uzungeçit formations), Cudi Group (Çanaklı, Bakük, Girmeli, Çamurlu, Telhasan, Dinçer, Kozluca, Yolaçan and Latdağı formations), Mardin Group (Areban, Sabunsuyu, Derdere and Karababa formations), Adıyaman Group (Karaboğaz, Ortabağ, Sayındere and Beloka formations) and Şırnak Group (Kastel, Bozova, Kıradağ, Terbüzek, Besni, Haydarlı, Garzan, Üçkiraz, Sinan, Germav and Antak formations).

The units forming the Mesozoic autochthonous section in the Southeast Anatolia as Bakük, Girmeli, Çamurlu, Telhasan, Dinçer, Kozluca, Yolaçan, Garzan and Sinan formations were named in the wells and the others were named in the field.

The lithology of Mesozoic section outcropping in Kahramanmaraş, Kilis, Gaziantep, Adıyaman, Diyarbakır, Batman, Mardin, Siirt, Şırnak, Hakkari city areas and Amanos Mountains Region comprises carbonate and siliciclastic rocks deposited in environments ranging from coastal/continental to deep marine.

Keywords: *Southeast Anatolian Region, Çığlı, Cudi, Mardin, Adıyaman, Şırnak*